

- » Risks ne vienmēr attaisnojas.
- » Nav nekā vērtīgāka Tavā dzīvē par Tevi pašu!
- » Mācies atteikties no vilinošiem piedāvājumiem!
- » Ir mirkļi, kad jāmacās, un mirkļi - kad jāzina.
- » Pirms iesaisties spēlē - uzzini tās noteikumus.

Suteneru un cilvēku tirgotāju upura iesaistīšanas ceļi – ievilināšana, atkarības radīšana, kontroles pārņemšana, pilnīgā dominēšana.

NEESI UPURIS!

- » Cilvēks ir liela vērtība, kura var nonākt viszemiskāko būtnu - citu cilvēku rokās. Neļaujies tam!
- » Nevienas institūcijas vai cilvēka spēkos nav spēja visu pārbaudīt un izkontrolēt, tāpēc esi vērigs un sargā sevi pats!
- » Mācies atteikties! Kritiski izvērtē vilinošus piedāvājumus!
- » Novērtē nenovērtējamo – SEVI!

"Ja tu nepārvaldīsi savu dzīvi, kāds cits to darīs tavā vietā."

/Kurzemes reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja priekšnieks A.Kadiķis Dž. Atkinsona vārdiem/

Kas TEV jāņem vērā pirms došanās uz darbu ārzemēs:

- » Iekārtot darbā Latvijā un ārzemēs var tikai licencētas darbā iekārtošanas firmas. To, vai firmai ir licence, vari uzzināt Nodarbinātības valsts aģentūrā: **tālr. 67021706; www.nva.gov.lv**
- » Kur meklēt darbu Eiropā? – Eiropas Darba mobilitātes portāls: **www.eures.europa.eu**
- » Pieprasi pēc iespējas detaļzētāku darba līgumu. Līgumu labāk noformēt tajā valodā, kuru darba ņēmējs labi pārziņa.
- » Noskaidro Latvijas vēstniecības adresi, tālruņus tajā valstī, uz kuriem dodies: **www.mfa.gov.lv**
- » Piezvani izvēlētais valsts vēstniecībai Latvijā un noskaidro, kas ir nepieciešams, lai Tu varētu strādāt attiecīgajā valstī;
- » Nokārto visu iespējamo apdrošināšanu, tai skaitā veselības apdrošināšanu un apdrošināšanu nelaiemes gadījumiem: **www.vnc.gov.lv**
- » Ja esi bezdarbnieks Latvijā un saņem bezdarbnieka pabalstu, neaizmirsti noformēt nepieciešamos dokumentus bezdarbnieka pabalsta eksportam uz ES/EEZ valstīm vai Šveici: **www.vsa.gov.lv**

- » Apgūsti izvēlētais valsts valodu elementārā līmenī, vai vismaz palūdz kādam pazīstamam uz lapiņas uzrakstīt, no kuras valsts esat un ka jums ir nepieciešama palīdzība;
- » Informē tuviniekus par darbu ārzemēs, atstāj mājās precīzu savas uzturēšanās vietas adresi un visu informāciju par savu darba devēju;
- » Atstāj mājās pasēs kopiju un savu nesen uzņemtu fotogrāfiju, vismaz vienu pases kopiju paņem līdzi gadījumam, ja pazūd pase vai kāds to atņem;
- » Apmeklē ārstu, noskaidro, vai esi pietiekoši vesels, lai dotos ceļā;
- » Paņem līdzi vismaz tik daudz naudas, lai pietiktu atpakaļceļam;
- » Īslaicīgi (līdz trīs mēnešiem) izbraucot no Latvijas, dod ziņu par sevi Konsulārajā reģistrā: kr.am.gov.lv, lai krīzes (piemēram, dabas katastrofu, politisko nemieru, kara darbību utt.) gadījumā būtu iespējams ar Tevi sazināties;
- » Vienojies ar tuvinieku vai draugu, ka viņš informēs tiesību aizsardzības iestādes, ja norunātā laikā Tu nedod ziņu par sevi (ir gadījumi, kad savlaicīga rīcība var novērst kaitīgu seku iestāšanos).

Ārlietu ministrijas Konsulārais departaments – sazinies, ja ir aizdomas par vardarbību vai izmantošanu ārvalstīs. **80005905** - bezmaksas informatīvais tālrunis ceļotājiem (zvaniem Latvijā); **(+371) 67 015 905** (zvaniem no ārvalstīm); **(+371) 67 016 364;** **(+371) 26 33 77 11** (diennakts dežūrtālrunis ārkārtas situācijās).

legaumē svarīgākos tālruņus un adreses:

- » **Valsts policijas GKRP ONAP 3. nodaļa Cilvēku tirdzniecības un sutenerisma apkarošanai**, Rīga, Čiekurkalna 1.līnija – 1, k-4, tālrunis **67075450, 67075344**. Veic kriminālvajāšanu pret cilvēku tirdzniecības organizētājiem.
- » **Valsts policijas diennakts bezmaksas palīdzības tālruņa 110 (02)** un glābšanas dienesta vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma tālruņa **112** darbinieki, identificējot iespējamus cilvēku tirdzniecības gadījumus, nekavējoties nodrošina savienojumu ar kompetentajām amatpersonām.
- » **Biedrība Resursu centrs sievietēm "Marta"** nodrošina valsts apmaksātos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus cilvēku tirdzniecības upuriem, tālruni **80002012** (bezmaksas zvaniem no Latvijas) un **+371 67378539** zvaniem no ārzemēm, e-pasts: **centrs@marta.lv**
- » **Biedrība "Patvēruma Drošā māja"** nodrošina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus cilvēku tirdzniecības upuriem: tālrunis **+371 67898343**, diennakts uzticības tālrunis **+371 28612120**, e-pasts: **drosa.maja@gmail.com**

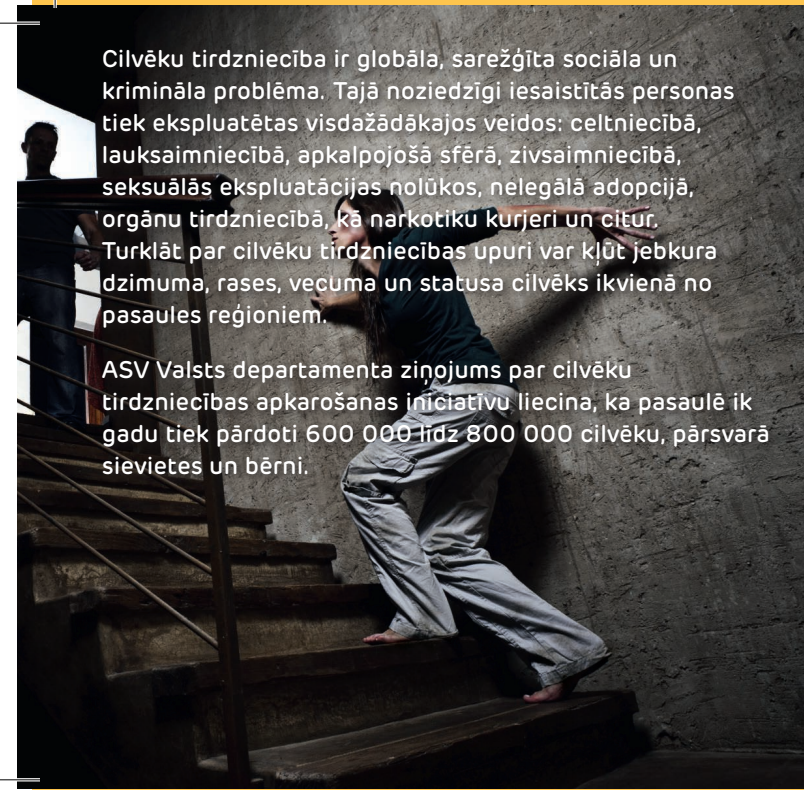
Atceries:

Pirms darbā iekārtošanas pakalpojuma līguma parakstīšanas

- » Darbikārtošanas pakalpojumi ir bezmaksas;
- » Darbikārtošanas pakalpojuma sniedzējs ir tiesīgs noteikt maksu tikai par darbā iekārtošanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanu un noformēšanu, transporta un veselības apdrošināšanas izdevumiem;
- » Darbikārtošanas pakalpojuma sniedzējs nav tiesīgs pieprasīt maksu par darbā iekārtošanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanu un noformēšanu, transporta un veselības apdrošināšanas izdevumiem pirms līguma parakstīšanas;
- » **Uzturoties ārzemēs atceries:**
- » Nekad un nekādā gadījumā neatdod nevienam savu pasi, izņemot gadījumus, kad to Tev pieprasa amatpersona;
- » Pases nozaudēšana nav problēma;
- » Ja Tev nozog pasi vai nokļūsti sarežģītā situācijā, nekavējoties ziņo policijai vai Latvijas vēstniecībai attiecīgajā valstī;
- » Sazinies ar tuviniekiem un regulāri informē par to, kā Tev klājas;
- » Piezvani tuviniekiem un informē par pārmaiņām, kas saistītas ar darbu;
- » Jebkurā gadījumā, ja tiek apdraudētas Tavas tiesības vai pat dzīvība, nekavējoties meklē tuvākās vietējās policijas palīdzību!!! (Mantas, dokumentus, naudu labāk atstāj, tie nav dzīvības vērti!!! Par to atgūšanu parūpēsies policija!)
- » Atceries, ka Eiropā bieži vien var saņemt pirmo palīdzību baznīcās vai to organizācijās;
- » Valstīs, kurās nav Latvijas pārstāvniecība, Latvijas iedzīvotājiem ir tiesības pēc palīdzības vērsties citu Eiropas Savienības dalībvalstu pārstāvniecībās.

Cilvēku tirdzniecības novēršana

Cilvēku tirdzniecība ir globāla, sarežģīta sociāla un krimināla problēma. Tajā noziedīgi iesaistītās personas tiek ekspluatētas visdažādākajos veidos: celtniecībā, lauksaimniecībā, apkalpojošā sfērā, zivsaimniecībā, seksuālās ekspluatācijas nolūkos, nelegālā adopcijā, orgānu tirdzniecībā, kā narkotiku kurjeri un citur. Turklāt par cilvēku tirdzniecības upuri var kļūt jebkura dzimuma, rases, vecuma un statusa cilvēks ikvienā no pasaules reģioniem.

ASV Valsts departamenta ziņojums par cilvēku tirdzniecības apkarošanas iniciatīvu liecina, ka pasaulē ik gadu tiek pārdoti 600 000 līdz 800 000 cilvēku, pārsvarā sievietes un bērni.

Cilvēku tirdzniecības fenomens

Mērķis – personas ekspluatācija:

- » prostitūcija vai citas seksuālās ekspluatācijas formas;
- » fiktīvas laulības;
- » piespiedu darbs vai pakalpojumi;
- » verdzība vai verdzībai līdzīgas formas;
- » kalpība;
- » orgānu izņemšana.

Atceries - cilvēku tirdzniecība var skart abu dzimumu un dažādu vecumu pārstāvjus neatkarīgi no viņu sociālā statusa!

Cilvēku tirdzniecību var veicināt šādi faktori:

- » bezdarbs;
- » vāja sabiedrības ekonomiskā un sociālā struktūra;
- » izglītības iespēju trūkums;
- » kultūras iezīmes;
- » labākas dzīves vilinājums ārzemēs;
- » vardarbība pret sievietēm un bērniem;
- » bruņoti konflikti.

Vervēšanā var tikt izmantoti:

- » personīgi sakari (piemēram, draugi, paziņas, vai pat radī);
- » sociālie tīkli;
- » darbā iekārtošanas firmas;
- » darba un studiju piedāvājumi presē un internetā;
- » sludinājumi internetā un „čatu lapās”;
- » jauniešu apmaiņas programmas;
- » modeļu aģentūras;
- » iepazīšanās aģentūras.

Vervētāji:

- » šķietami draugi;
- » profesionāli vervētāji (gan grupā, gan individuāli);
- » šantāžisti;
- » ārzemju līgavaiņi.

Fiktīvo laulību sekas

- » Vīrs vai vervētāji Tev var atņemt dokumentus, telefonu, ieslēgt dzīvokli un liegt sazināšanos ar apkārtējiem, liekot izpildīt visas viņu vēlmes, tostarp seksuālās.
- » Pret Tevi var izturēties vardarbīgi, jo vīrs uzskata Tevi par precī un savu īpašumu; gadījumā, ja nevēlēsies precēties ar konkrēto cilvēku, pret Tevi var pielietot spēku, draudus.
- » Citas tautības vīrs Tev var uzspiest savu ticību un tradīcijas. Tev var aizliegt kontaktēties ar draugiem vai piespiest mainīt gērbšanās stilu!
- » Tu vari nokļūt kreditoru rokās, jo vīrs Tevi izmantos kā galvotāju.
- » Tu vari iekļūt kreditoru parādos, jo vīrs var atvērt kopīgu bankas kontu vai uzņēmumu uz Tava

- vārda! Tu vari palikt bez darbā nopelnītās naudas, jo fiktīvais vīrs piesavināsies tavu algu!
- » Vīrs var nepieņemt šķirt laulību, savukārt Tev var sagādāt problēmas pierādīt, ka laulība bijusi fiktīva!
- » Par fiktīvu laulību laikā dzimuša bērna tēvu tiks uzskatīts fiktīvais vīrs, kaut arī īstais bērna tēvs būtu cits.
- » Tevi var aizvest uz citu zemi, kur būsi viena pati un nevarēsi vērsties pēc palīdzības!

- » Latvijā par trešās valsts pilsoņa nodrošināšanu ar iespēju likumīgi uzturēties Latvijā vai Eiropas Savienībā (iegūt uzturēšanās atļauju uz fiktīvās laulības pamata) draud kriminālatbildība (Krimināllikuma 285.2 pants) un sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz 5 gadiem.

Kas jāzina par darbu ārzemēs?

Legāla un nelegāla darba piedāvājumi, galvenokārt, atšķiras ar pašu darbā iekārtošanas procedūru.

Nelegāla darba piedāvājums

nereti tiek izteikts steigā, nedodot personai laiku apdomāties (ilgāks apdomāšanās laiks radītu vairāk jautājumus par piedāvāto darbu), piedāvājot visu nokārtot ātri un bez liekām formalitātēm.

Mīts – ja apsoltais darbs nepatiks, to būs iespējams uzteikt un atgriezties mājās jebkurā laikā.

Mīts – ja firma ievietojusi darba piedāvājuma sludinājumu laikrakstā vai savā mājas lapā, tad tas ir legāls darbs.

Mīts – drauga, paziņas vai radnieka darba piedāvājums ārzemēs ir uzticams.

Mīts – vervētāji izskatās pēc noziedzniekiem un tos var pēc ārienes atpazīt.

Legāls darba piedāvājums

noteikti ietver garāku sagatavošanās laiku, paredz rūpīgu dokumentu sagatavošanu, tiek noslēgts darba līgums.